

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐκδόσεις Σουηδικῶ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν (*Skrifter utgittna av Svenska Institutet i Athen. Acta Instituti Atheniensis Regni Sueciae*). -- Τὸ Σουηδικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο τῶν Ἀθηνῶν, ποῦ ἰδρύθηκε μόλις πρὶν ἀπὸ τέσσαρα χρόνια, ἐγκαινίασε τὴ σειρά τῶν δημοσιευμάτων του μὲ τὰ ἀκόλουθα ἔργα: 1) *Martin P. Nilsson*, *Cults, Myths, Oracles, and Politics in Ancient Greece*, 2) *Martin P. Nilsson*, *Opuscula selecta*, τόμ. I, καὶ 3) *David Tabachowitz*, *Homerische ei-Sätze*. Ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ τὰ δύο πρῶτα κρίνονται στὸ τεῦχος αὐτὸ τῶν «Ἑλληνικῶν», τὸ τρίτο θὰ κριθῆ ἀργότερα.

Τὸ Σουηδικὸ Ἰνστιτούτο ἔξω ἀπὸ τὴν ἀνασκαφικὴν του δράσην, ποῦ θ' ἀρχίσει μόλις τὸ ἐπιτρέψουν οἱ καιροί, σχεδιάζει νὰ ἐκδίδει δύο σειρὰς δημοσιεύματα. Ἡ μία, σὲ σχῆμα 1^ο, θὰ περιέχει ἀρχαιολογικὰ κατὰ κύριο λόγον μελέτες. Ὡς τώρα ἔχουν ἀναγγελθῆ οἱ ἀκόλουθοι: *Lake Aakerström*, *Ein archaischer Terrakottafries in Stockholm*, *Arne Furumark*, *Excavations at Sinda in Cyprus*, *Axel W. Persson and others*, *Berbatli*, *Axel W. Persson and others*, *Labranda*. Στὴ δευτέρῃ σειρᾷ, ποῦ θὰ ἔχει σχῆμα 8^ο, θὰ τυπώνονται, ὅπως δείχνουν τὰ δημοσιευμένα γιόλας ἔργα ποῦ ἀναφέραμε πρὸ πάνω, ποιητικὰς φιλολογικὰς ἐργασίαις.

Γιὰ τὴ δραστηριότητα αὐτὴ τοῦ Σουηδικῶ Ἰνστιτούτου πρέπει νὰ συγχαροῦμε τὸν διευθυντὴν του, ἡφαιγητὴν στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Οὐψάλας, *Lake Aakerström*, ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὄχι μόνο οἱ ἀρχαιολόγοι καὶ οἱ φιλόλογοι. Γιατὶ μιὰ τέτοια δράση δυναμώνει τοὺς πνευματικοὺς δεσμοὺς ἀνάμεσα στὰ ἔθνη. Καὶ ἡ τόνωσις τῶν πνευματικῶν δεσμῶν, ποῦ δίνει εὐκαιρία σιτοῖς λαοῖς νὰ γνωρίσουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον σὲ ὅ,τι καλύτερον ἔχει νὰ παρουσιάσῃ καθένας, εἶναι τὸ μόνο ἴσως παρήγορον σημάδι μέσα στὴν ἀτιμωμένην τῆς ἀνησυχίας καὶ καχυποψίας ποῦ κυριαρχεῖ σήμερον στὸν κόσμον.

Ἡ Σουηδία καὶ ἡ Ἑλλάδι βρισκονται στὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ χρόνια σὲ μιὰ ἔντονη πνευματικὴ ἐπικοινωνίαν. Ἕλληνες φιλόλογοι προσκαλέσθηκαν νὰ διδάξουν ἀρχαῖα καὶ νέα ἑλληνικὰ στὰ Πανεπιστήμια τῆς Σουηδίας. Σουηδοὶ θεολόγοι σπουδάζουν στὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν, ὑπότροφοι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Στὴν Πανεπιστημιακὴ Βιβλιοθήκην τῆς Οὐψάλας, τὴν περιφημὴn *Carolina*, ἰδρύθηκα πηρᾶ νεοελληνικόν, ποῦ πλουτίστηκε μὲ ἑκατοντάδες τόμους βιβλίων καὶ περιοδικῶν καὶ ὅλο καὶ συμπληρῶνεται, μὲ τὴν φιλοδοξίαν νὰ μπορέσῃ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὶς σχετικὰς ἀνάγκας τῶν ἐπιστημονίων ὅλης τῆς Σκανδιναβίας. Οἱ νεώτεροι Ἕλληνες πεζογράφοι καὶ ποιητὲς μεταφράζονται ἀλλεπάλληλα μὲ μεγάλη ἐκδοτικὴ ἐπιτυχίαν.

Τοὺς πολῦτιμους αὐτοὺς δεσμοὺς ἔρχεται νὰ δυναμώσῃ τὸ Σουηδικὸ Ἀρχαιολογικὸ Ἰνστιτούτο μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ μὲ τὴν ἐκπολιτιστικὴν γενικότερα δράσην του. Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ τοῦ εὐχηθῶμε κάθε προκοπήν.

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΑΗΣ

Προσωπογραφία τῆς τελευταίας ρωμαϊκῆς περιόδου καὶ τῆς πρωτοβυζαντινῆς.— Εἰς τὸ Ἀ' Διεθνές Συνέδριον Κλασσικῶν Σπουδῶν εἰς τὸ Παρίσι τὸν Αὐγούστου τοῦ 1950 (βλ. περὶ αὐτοῦ ἐνταῦθα σ. 170 - 171) ὁ κ. Η. - I. Marrou ἀφ' ἑνός, καθηγητῆς εἰς τὴν Σορβόννην, καὶ ὁ κ. Α. - H. - M. Jones ἀφ' ἑτέρου, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου, προέβησαν εἰς ἀνακοινώσεις περὶ σχεδιαζομένου καταρτισμοῦ Προσωπογραφίας σχετικῆς μετὰ τὴν τελευταίαν ρωμαϊκὴν περίοδον καὶ τὴν πρωτοβυζαντινὴν (3ος - 7ος αἰών). Κατόπιν τῶν ἀνακοινώσεων τούτων οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἕλληνοι ἐπιστήμονες συντόνισαν τὰς ἐρεῦνας τῶν σχετικῶς μετὰ τὰς ἀναληφθείσας παραλλήλους ταῦτας πρωτοβουλίας, καὶ κατόπιν ἀνταλλαγῆς γνωμῶν κατέληξαν εἰς τὸν καταρτισμὸν ἑνὸς κοινοῦ σχεδίου, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀκολούθως εἰς τὰς γενικάς αὐτοῦ γραμμάς :

1) Τὴν σύνταξιν *Προσωπογραφίας τοῦ ὑστέρον Ρωμαϊκοῦ Κράτους* (Prosopographia of the Later Roman Empire — P.L.R.E.), ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Βρετανικῆς Ἀκαδημίας καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Jones. Αὕτη θὰ περιλάβῃ τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀξιωματούχων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Διοκλητιανοῦ (284) μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἡρακλείου (611) καὶ θ' ἀποτελῇ συνέχειαν τῆς *Prosopographia Imperii Romani* τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων, ἣ ὁποία ἐπανεκδίδεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν καθηγητῶν Groag καὶ Arthur Stein.

2) Τὴν σύνταξιν *Χριστιανικῆς Προσωπογραφίας τῆς πρώτης περιόδου τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους* (Prosopographie Chrétienne du Bas - Empire — P.C.B.E.), τῆς ὁποίας τὴν διεύθυνσιν ἀνέλαβεν ὁ R. P. Vitalien Laurent, A. A., καὶ οἱ καθηγηταὶ H. - I. Marrou (Παρίσι) καὶ J. - R. Palanque (Aix-en-Provence). Σκοπὸς τῆς θὰ εἶναι ἡ συγκέντρωσις τῶν ὀνομάτων ὄλων τῶν προσώπων, τὰ ὁποία ἀνήκον εἰς τὸν κληρὸν ἢ συνεδέθησαν μετὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου (312) μέχρι τοῦ Ἡρακλείου (611) εἰς τὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα μέρος τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Θὰ εἶναι οἰονεὶ ὁ πρόλογος τῆς «Βυζαντινῆς Προσωπογραφίας», τὴν ὁποίαν παρασκευάζει ὁ R. P. V. Laurent διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ 7ου μέχρι τοῦ 15ου αἰῶνος. Ἀμφότεραι θὰ ἐκδοθοῦν ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον Βυζαντινῶν Μελετῶν τὸ διευθυνόμενον ὑπὸ τῶν Ἀσσομνηστικῶν.

Τὴν ἀποδεκτικῶσιν τῶν μὲν θύραθεν πηγῶν ἔχουν ἀναλάβει κατ'ἀρχὴν οἱ Ἕλληνοι συνεργάται τῆς P.L.R.E., τῶν δὲ ἐκκλησιαστικῶν οἱ Γάλλοι συνεργάται τῆς P.C.B.E., ὅλλ' ἐκάστη ἐπιτροπὴ ἀνακοινώνει εἰς τὴν ἄλλην τὰ δεκτικὰ τοῦ πιθανόν τὴν ἐνδιαφέρουν.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξαρθῇ ἡ σημασία τοῦ ἔργου διὰ τὴν ἐρευναν τοῦ πρώτου μεσαίωκου. Καὶ αἱ δύο ἐπιτροπαὶ δέχονται εὐχαρίστως τὴν συνδρομὴν παντὸς ἐπιστήμονος δυναμένου νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν. (Περαιτέρω πληροφορίας παρέχει ἡ γραμματεία τῆς P.C.B.E. διεύθυνσις: Mlle La Bonnardière, Bibliothèque d'Histoire des Religions, Palais de la Sorbonne, Paris Ve).

Προσκησεις τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης κατὰ τὰ ἔτη 1940-1952.— Τὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα ποὺ εἶναι ἐπιφορτισμένα στὸν τόπον μας μετὰ τὴ διαφύλαξιν τῶν ἱστορικῶν μας θησαυρῶν δὲν μποροῦσαν, βέβαια, καθ' ὅλη τὴν περίοδον τοῦ πολέμου, τῆς ξενικῆς κατοχῆς καὶ ὑστερώτερα, ν' ἀσχοληθοῦν παρὰ

μόνο με τη συντήρηση των όσων κατείχαν. Έτσι και οι προσκτήσεις της Έθνικης Βιβλιοθήκης στην ίδια περίοδο υπήρξαν περιορισμένες, και στά έντυπα και στά χειρόγραφα.

Α'. ΕΝΤΥΠΑ. Στα χρόνια της κατοχής η συλλογή εντύπων περιορίστηκε μόνο στις «κατά νόμον» προσφορές. Ο νόμος βέβαια δεν εκάλυψε και τις «παράνομες εκδόσεις», που η ύπωλεύ τους θα είναι ένα μεγάλο εμπόδιο για την έπιστήμη, αν οι ατομικές προσπάθειες δεν μπορούσαν τελικά, και σε σύντομο διάστημα, να το παραμερίσουν. Μετά την απελευθέρωση άρχισαν βέβαια σιγά σιγά και κάποιες αγορές βιβλίων από το έξωτερικό, αλλά το πιο σημαντικό είναι οι αμερικανικές δωρεές, που διοχετεύονται διά του «Book Center» προς όλες τις Βιβλιοθήκες του Κράτους, της Unesco, που γίνονται με τὰ «bons de livres». οι αξιόλογες της Γαλλικής Κυβερνήσεως και άλλες Όμοιοσδήποτε φαίνεται πως είμαστε πολύ μακριά ακόμη από την ημέρα που θα μπορούμε να ισχυρισθούμε βάσιμα, ότι έχουμε έστω και στοιχειώδη ενημέρωση στο ξένο έντυπο. Είναι τούτο ένα μεγάλο μειονέκτημα, που δέ βαρύνει δυστυχώς μόνο την Έθνική μας Βιβλιοθήκη. Το μειονέκτημα αυτό είναι οδσιαστικό για τή μεταπολεμική περίοδο, που όλα τὰ κράτη έχουν απόλυτη έπαφή με τὸ διεθνές έντυπο. Το σύστημα «Διεθνούς ανταλλαγής Βιβλιογραφίας» βρίσκεται στη χώρα μας σε έμβρωδη κατάσταση. Και τὸ είδαμε αυτό, σε ὅλη του τήν τρομερή έκταση, σε μερικά διεθνή συνέδρια, όπου έτυχε να πάρουμε μέρος τελευταία για παραπλήσια θέματα.

Β'. ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ και ΑΡΧΕΙΑ. Το Τμήμα Χειρογράφων και Όμοιοτύπων κατά τήν περίοδο αυτή τελείωσε τήν καταλογογράφηση ὅλων των προσκτήσεων που είχε από τὰ 1888, δηλαδή ύστερα από τήν καταλογογράφηση του Σακελλίανος. Έτσι, κάθε νέα πρόσκτηση καταλογογραφείται πλέον άμέσως και δίδεται στα χέρια της έπιστήμης μέσα σε ελάχιστες ημέρες. Και αν τὰ υλικά μέσα τὸ επιτρέψουν, μπορούμε να ελπίζουμε πως σύντομα θα έκδοθῃ και ὁ κατάλογος. Ο αριθμός των κωδικών μας έχει ανέβει ὡς σήμερα σε 3112.

Κατά τὸ διάστημα αυτό τὸ Τμήμα Χειρογράφων είχε τις ἑξῆς προσκτήσεις:

α) *Κώδικες*. Σύνολο 50, από τούς ὁποίους οἱ τρεῖς περιγαμηνοί. Χρονολογικά: 1 του ΙΑ' αιώνα, 1 του ΙΙ' αἰ., 1 του ΙΔ' αἰ., 4 του ΙΖ' αἰ., 9 του ΙΖ' αἰ., 18 του ΙΗ' αἰ., και 16 του ΙΘ' αἰ. Ἀπ' αὐτούς οἱ 30 προέρχονται από αγορές και οἱ 20 από δωρεές. Οἱ πιο σημαντικοί είναι:

1. Περιγ. ΙΑ' αἰ. Τέσσερα Εὐαγγέλια. Ἀρίστης τέχνης, με εἰκόνες των Εὐαγγελιστῶν από χέρι πολὺ ἐπιδέξιου τεχνίτη.

2. Περιγ. έτ. 1251 (ἀριθ. 3096). Κλίμαξ Ἰωάννου του Σχολαστικού.

3. Περιγ. ΙΔ' - ΙΕ' αἰ. (ἀριθ. 3097). Λειτουργία Προηγιασμένων.

1. Χαρτ. έτ. 1583 (ἀριθ. 3112). Εὐαγγελιστάριο, γραμμένο από τὸν ἱερομόναχο Γαβριήλ «*τοπύκλην Πετρότζην*» από τή Χίο. Είναι ὁ Γαβριήλ αὐτὸς πρόγονος από Φηλυγονία του Ἄδαμαντίου Κοραῆ.

5. Χαρτ. έτ. 1603 (ἀριθ. 3081). Λειτουργία Χρυσοστόμου και Τάξεις Χειροτονιῶν. Γραμμένο καλλιτεχνικότατα με τὸ χέρι του Ματθαίου Μυρέων.

6. Χαρτ. έτ. 1650 (ἀριθ. 3110). Τέσσερα Εὐαγγέλια, με τήν εἰκόνα του Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, γραμμένο από τὸν Γεώργιο Λουμπάνο. Χαρακτηριστική είναι ἡ χρονολογική σημείωση του βιβλιογράφου «*έν αχ' έτει μαρτίφ στίς ιγ' έν τῶν περιφραγμῶ τῆς πολυοδύνου Νήσου Κρήτης στο Χάνδακα*».

7. Χαρτ. ΙΖ' αί. (ἀριθ. 3107). «Φραγκίσκου ἱερέως τοῦ Σκούφου, ὁ Γραμματοφόρος». Τοῦ χειρογράφου αὐτοῦ σύμφωνα μὲ σχετικὴν ἔνδειξιν εἰτοίμαζε πρὸ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἔκδοσις ὁ κ. Μ. Μανούσακας.

8. Τεύχος (ἀριθ. 3092) ἀπὸ 240 φύλλα, μὲ μεταφράσεις στὰ ἰταλικά ἔργων διαφόρων Γερμανῶν συγγραφέων ἀπὸ τὸν Νικόλαο Λούντζη. Τὶς μεταφράσεις αὐτὲς εἶχε στείλει ὁ μεταφραστὴς στὸν Διονύσιο Σολωμὸ στὴν Κέρκυρα. Ἀνάμεσά τους εἶναι καὶ πέντε ἐπιστολὲς τοῦ Αούντζη πρὸς τὸν ποιητὴ. Ἀπ' τὶς μεταφράσεις αὐτὲς μποροῦμε νὰ παρακολουθήσουμε τὶς ἐπαφές τοῦ ποιητῆ μὲ τὴ γερμανικὴ τέχνη καὶ σκέψη (Γιὰ τὸ τεύχος θὰ ἀσχοληθῆ σὲ εἰδικὴ μελέτῃ ὁ καθηγητὴς κ. Λίνος Πολίτης).

9. Χαρτ. ἔτ. 1790 - 1792 (ἀριθ. 3106). «Ἐφημερίδες *Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου*» τῶν ἐτῶν αὐτῶν. Γιὰ τὸν κώδικα τοῦτον ἐκάμαμε σχετικὴν ἀνακοίνωσιν στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν (βλ. *Πρακτικά* 21 (1949) 169 - 173). Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴ σημειώνουμε ἐδῶ ἓνα σημαντικὸ γεγονός. Τὴν ἀπόκτησιν τοῦ κώδικος τὴ χρεωστοῦμε στὴ φωτισμένη ἀπόφασιν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, πού συνεχίζοντας παλιὰ τῆς παράδοσιν γιὰ τὴ διάσωσιν τῶν ἐθνικῶν μας θησαυρῶν, τὸν ἀγόρασε ἀπὸ τὸν κάτοχόν του ἀντι σημαντικοῦ ποσοῦ καὶ τὸν ἐδώρησε στὴν Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκην.

β) Ἀρχεῖα. Καὶ ἀρχεῖαζὸ ὄλιζὸ συγκεντρώθηκε ἀξιόλογο — πάντα μὲ τὶς παραπάνω προϋποθέσεις — κατὰ τὰ γρόνια αὐτὰ στὸ Τριῆμα Χειρογράφων. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ προέρχεται ἀπὸ δωρεές. Καὶ τὸ ὄλιζὸ αὐτὸ καταλογογραφήθηκε καὶ εἶναι στὴ διάθεσιν τῆς ἐπιστήμης. Σημειώνουμε ἐδῶ μόνον:

1. Τὸ «*Ἀρχεῖον Θεοκλήτου Φαρμακίδου*». Ἀποτελεῖται ἀπὸ 41 φακέλους πού περιέχουν ἔγγραφα, μελέτες, πανεπιστημιακὲς παραδόσεις κλπ. τοῦ Φαρμακίδου, κυρίως ἀπὸ τὰ μετεπανάστατικά γρόνια. Δυστυχῶς τὸ Ἀρχεῖο δὲν περιλαμβάνει καὶ τὰ προεπαναστατικά χαρτιά τοῦ Φαρμακίδου πού θὰ ἦταν πολὺ σημαντικά.

2. Τὰ «*Ἀρχεῖα Ἀνδρίου Λόντου καὶ Λέοντος Μεσοσηνέζη*», πολυτιμώτατα γιὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἁγῶνος καθὼς καὶ γιὰ τὴ μελέτη τῆς οἰκονομίας τοῦ μετεπανάστατικοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Τὸ ἀπαρτίζουν: α) τὸ Ἀρχεῖο Λόντου, ἀπὸ 75 ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1827 - 1844, καὶ β) τὸ Ἀρχεῖο Μεσοσηνέζη, ἀπὸ 515 ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1769 - 1817 καὶ ἀπὸ δύο Κατάστιχα ἀλληλογραφίας τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Μεσοσηνέζη τῶν ἐτῶν 1817 - 1828 καὶ 1835 - 1841. Τὰ Ἀρχεῖα αὐτὰ ἔχουν κατατεθῆ ἀπὸ τὸν κάτοχόν τους κ. Νύση Μεταξῶ - Μεσοσηνέζη στὸ Τριῆμα μας, ὥσπου νὰ ἰδρυθῆ τὸ «Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Αἰγίου», καὶ εἶναι στὴ διάθεσιν τῶν μελετητῶν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τοῦ καταθέτη.

3. Τὸ «*Ἀρχεῖον Ἐφραλιώτη*». Ἀποτελεῖται α) ἀπὸ τεύχος 210 φύλλων, πού περιέχει τὸ ἔργο του «*Οἱ καιροὶ τῆς Τουρκοκρατίας*», β) ἄλλο, «*Στὸ πηγαδιὸν τὰ χεῖλη*», γ) ἄλλο ὑπὸ 162 φύλλα, «*Οἱ μεγάλοι μας οἱ Βυζαντινοὶ 311 - 1025*», δ) τετράδιον ἀπὸ φύλλα 115 πού περιέχει «*Αἰάφορα Ἡεζᾶ*», ε) 108 λυτὰ φύλλα σὲ κάλυμμα, πού περιέχουν διάφορα ποιήματα κλπ. μὲ τὸν τίτλον «*Ἡαλιοὶ Σκοποῖ*», ς) τετράδιον μὲ 140 φύλλα, πού περιέχει «*Συνώνυμα καὶ ἀνάλογα*», ζ) τὴν κριτικὴν τοῦ Ἐφραλιώτη γιὰ τὸ ἔργο «*Μηρονσός*» τοῦ Ἀλ. Πάλλη, η) 109 φύλλα πού περιέχουν τὴ μετάφρασιν τῆς «*Ὀδυσσεΐας*» (Ρ - Φ) τοῦ Ἐφραλιώτη καὶ θ) σχόλια τοῦ Π. Βλαστοῦ γιὰ τὴ μετάφρασιν τῆς Ὀδυσσεΐας τοῦ Ἐφραλιώτη. Πολὺ ἀπὸ τὸ ὄλιζὸ πού περιέχει τὸ Ἀρχεῖο εἶναι ἀνέκδοτον καὶ πολῦτιμον. Τὸ Ἀρχεῖον προέρχεται ἀπὸ δωρεὰν τοῦ κ. C. Hillergns, συζύγου τῆς κόρης τοῦ Ἐφραλιώτη, πού ἔγινε σύμφωνα καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς γυναίκας τοῦ Ἐφραλιώτη.

Ὁ δωρητὴς μὲ εἰδικὸν ὄρο στὴ δωρεὰ προσφέρει τὴν προτεραιότητα τῆς μελέτης στὸν κ. Γεώργιο Βαλέτα.

1. Τὴν ἀρχειακὴ μᾶς συλλογὴ ἐπλούτισε σημαντικὰ καὶ ἡ ἀπόκτηση διαφορῶν χειρογράφων τοῦ ἐθνικοῦ μᾶς ποιητῆ *Λιονταίου Σολωμοῦ*. Αὐτὰ εἶναι : α) 55 ἐπιστολὲς αὐτόγραφες τοῦ ποιητῆ πρὸς τὸν ἀδελφὸ του Δημήτριον, τῶν ἐτῶν 1833-1857, 21 τοῦ Δημητρίου Σολωμοῦ πρὸς τὸν ποιητὴ, καὶ ἄλλες διαφορῶν ἄλλων πρὸς τὸν ἴδιον. Ἐξ ἀγορᾶς ἀπὸ τὸν Γιάννη Βλαχογιάννη. Τὴν ἔκδοσίν τοις ἔχει ἐτοιμάσει ὁ καθηγητὴς κ. Λίνος Πολίτης. Καὶ β) 27 ἰταλικά καὶ 3 ἑλληνικά σημειώματα καὶ ἐπιστολὲς αὐτόγραφες τοῦ ποιητῆ πρὸς τὸν Γεώργιον Δὲ Ρώσση, 2 ἐπιστολὲς τοῦ πρὸς τὸν Ἰούλιο Τυπάλδο, καὶ πολλὰ ποιήματά του ἐκδομένα καὶ ἀνέκδοτα, γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ ἐδημοσίευσε σχετικὴ μελέτη ὁ κ. Λίνος Πολίτης στὸ περιοδικὸν «Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση» 4 (1919) 153 κέ. Τὰ χειρόγραφα τὰ ἀγόρασε ἀπὸ τὸν κ. Ντίνου Κονόμο ἢ Γράπεζα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ ἐδώρησε στὸ Τμήμα Χειρογράφων.

γ) *Μεταγενέστερα Χειρόγραφα καὶ Ἀρχεῖα*. Ἀρχετὰ εἶναι καὶ τὰ «Μεταγενέστερα Χειρόγραφα καὶ Ἀρχεῖα» ποῦ ἀπέκτησε τὸ Τμήμα στὸ διάστημα 1940-1952. Ἡ ἀξία τοις ὅμως δὲν εἶναι μεγάλη. Τὰ πρὸ σημαντικὰ εἶναι :

1. Διάφορα τετράδια τοῦ ἱστορικοῦ συγγραφέα *Μίτκα Κιαεξέζη* (Ψ 48), ποῦ περιέχουν ἱστορικὴ καὶ λαογραφικὴ ὕλη σχετικὴ μὲ τὴς ἑλληνο-ἀλβανικὰς ἐπαφὰς. Τὸ ἀρχεῖο τοῦτο δωρήθηκε ἀπὸ τὸ συγγραφέα διὰ τοῦ κ. Φιλίππου Δραγοῦρη. Ἡ δωρεὰ συμπληρῶνει ἄλλη προγενέστερη τοῦ ἴδιου μὲ παραπλήσιο ὕλικόν.

2. Τὸ Ἀρχεῖο τοῦ Ἑλληνοαμερικανοῦ *Ἰωάννου Χ. Ζαργάνη* ἀπὸ τὴν Εὐβοία, ποῦ περιέχει πολλὰ χειρόγραφα τοῦτου σχετικὰ μὲ διάφορα φιλολογικά, μουσικά, λαογραφικά καὶ λοιπὰ θέματα, χαρακτηριστικὰ γιὰ τὴς ἀπασχολήσεις καὶ τὴς ἀνησχίης τοῦ ξενιτεμένου Ἑλληνα.

δ) *Χειρότυπα*. Σ' αὐτὰ προστέθηκαν : 1) Τρία βιβλία ποῦ προέρχονται ἀπὸ τὴ Βιβλιοθήκη τοῦ *Λιονταίου Σολωμοῦ*, α) *Paolo Costa*, Del metodo di comporre le idee e di contrassegnarle con vocaboli precisi... Corfu 1831, μὲ αὐτόγραφη ἀφιέρωση τοῦ συγγραφέα στὸν ποιητὴ, β) *N. Tommasco*, Canti popolari Toscani, Corsi, Illirici, Greci, Venezia 1841, ἐπίσης μὲ ἀφιέρωσίν του στὸν ποιητὴ, καὶ γ) *Τὸν ἴδιον*, Dizionario Estetico, Milano 1853, μὲ τὴν ἀφιέρωση «a D. Solomos non per mostra d'ingegno, no, ma per memoria d'affetto. L'autore». Τὰ τρία αὐτὰ βιβλία θὰ μπορούσαν νὰ ἀποτελέσουν τὸν πυρῆνα τῆς «Βιβλιοθήκης Σολωμοῦ», τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἀναζητήσουμε καὶ νὰ ἀνασυγκροτήσουμε. Οἱ πληροφορίες μᾶς γι' αὐτὴν εἶναι πὸς ὑπάρχει καὶ λανθάνει.

2. *Σπυρίδωρος Τρικοῦπη*, Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἔκδοσις α', Λονδίνο 1853-1867, μὲ αὐτόγραφες διορθώσεις τοῦ συγγραφέα, σύμφωνα μὲ τὴς ὁποῖες ἔγινε ἡ δευτέρη ἔκδοσις.

Καὶ ὑπάρχουν ἀρχετὰ ἄλλα ἀκόμη.

Αὐτὰς κατὰ ἓνα πρόχειρον ἀπολογισμὸς τὴς νέας προσοχῆς εἶχε ἡ Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδιαίτερα τὸ Τμήμα Χειρογράφων, στὰ δύο σκολα αὐτὰ χρόνια. Ἔχουμε τὴν ἐλπίδα πὸς τὸ προσεχὲς μέλλον θὰ μᾶς φέρῃ πρὸς πλοῦσιον συγκομιδὴν, ἐνῶ συγχρόνως θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ καὶ τὴν πρὸ συστηματικὴ παροχὴ τοῦ ὕλικου στὴν ἐπιστημονικὴ μελέτη, ποῦ εἶναι ὁ περισσότερο σημαντικὸς κλάδος τῆς δραστηριότητος τοῦ Τμήματος.

Γ. Π. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ

Ἐπιμελητὴς Χειρογράφων Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης

Θ' Διεθνές Βυζαντινολογικόν Συνέδριον ἐν Θεσσαλονίκῃ.— Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1953 θὰ συνέλθῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸ Θ' Διεθνές Βυζαντινολογικόν Συνέδριον, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὸ 8ον Συνέδριον ἐν Παλέρμῳ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον. Διὰ τὴν ὄλην ὀργάνωσιν τοῦ Συνεδρίου κατηρτίσθησαν ἤδη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐξωτερικῶν αἱ ἀκόλουθοι ἐπιτροπαί: α) Ἐπίτιμος Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Μακαριώτατον Ἀθηνῶν Σπυρίδωνα, τὸν Παναγιώτατον Θεσσαλονίκης Παντελεήμονα, τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασιαστικῶν καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας, τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, τὸν Ὑπουργὸν Γενικῶν Λειτουργικῶν Βορείου Ἑλλάδος καὶ τὸν Δήμαρχον Θεσσαλονίκης, β) 38μελὴς Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Στ. Β. Κογγιάν, τοὺς πρυτάνεις τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης κ. κ. Μ. Λέβδιαν καὶ Α. Ξηροπούλον, καὶ καθηγητὰς τῶν Πανεπιστημίων, Ἀκαδημαϊκοὺς καὶ ἄλλας ἐξεχούσας προσωπικότητας τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, γ) Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ Πρόεδρον τὸν κ. Στ. Η. Κρησιόπουλον, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Α. Ξηροπούλον, πρυτάνην τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γεν. Γραμματέα τὸν κ. Η. Ζέπον, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καὶ μέλη τοὺς κ. κ. Ἀπ. Βακαλόπουλον, Στ. Καρωμένον, Γ. Κόλιαν, Ε. Κριαρᾶν, Μ. Αἰσκαρῶν, Γ. Μιχαηλίδην - Νουάρον, Γ. Σιμωνίτον καὶ Μ. Σιώτην, καθηγητὰς ἐπίσης τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τὰ Τμήματα τοῦ Συνεδρίου κατηρτίσθησαν ὡς ἑξῆς: 1) Ἀρχαιολογικόν. Πρόεδροι: Γ. Σωτηρίον καὶ Α. Ὁρζάνδος, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 2) Θεολογικόν. Πρόεδροι: Κ. Μπώνης, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Β. Ἰωαννίδης, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 3) Ἱστορικόν. Πρόεδροι: Κ. Ἀμαντος, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, καὶ Α. Α. Λικυθηνός, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 4) Νομικόν. Πρόεδροι: Γ. Ξηροπούλος καὶ Α. Χριστογιάντογλος, καθηγηταὶ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 5) Λαογραφικόν. Πρόεδροι: Στ. Η. Κρησιόπουλος, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καὶ Φ. Κορκουλις, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 6) Φιλολογικόν μεσαιωνικόν. Πρόεδροι: Ν. Τωμαδάκης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Ε. Κριαρᾶς, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 7) Φιλολογικόν νεοελληνικόν. Πρόεδροι: Γ. Θ. Ζώρας, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Αἰῶς Ηολίτης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.— Τὴν 18 καὶ 19 παρελθόντος Νοεμβρίου ἐγένοντο μὲ πᾶσαν ἐπισημότητα καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου κτηρίου τῆς Ἐταιρείας ἐπὶ τῆς λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας 2, συγχρόνως δὲ καὶ ἡ τελετὴ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου διὰ τὸ κτήριο τοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον θ' ἀνεγερθῇ παραπλευρῶς. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἐγένετο διὰ μαζρῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἀθηνῶν μνεῖα τοῦ μέχρι τοῦδε ἔργου τῆς Ἐταιρείας.

Ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου μέχρι τοῦ Μαΐου ἐγένοντο κατὰ Σάββατον εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἐταιρείας διαλέξεις παρὰ διαπρεπῶν ἐπιστημόνων ἐπὶ θεμάτων σχέσιν ἔχόντων μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας. Αἱ διαλέξεις ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι κατὰ χρονολογικὴν σειράν:

Ν. Η. Ἀνδριώτης, Τὸ πρόβλημα τῆς γλώσσας καὶ τῆς ἐθνικότητος τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων. Χρ. Νάτσας, Τὸ πολιτικὸν πρόγραμμα τοῦ Φιλίππου Β'.

Ἀλέξ. Λέτσας, Ἡ ἰδρυσις καὶ ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τῆς Θεσσαλονίκης. Ἀπ. Βακαλόπουλος, Ἡ τύχη τῶν νησιῶν τοῦ Β.Α. Αἰγαίου μετὰ τὴν ἄλωσην. Ἀνθρ. Ζυγγόπουλος, Μακεδόνες ἀγιολόγοι κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους. Κωνστ. Ἀμανιός, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ὁ μακεδονικὸς Ἑλληνισμὸς κατὰ τὸ τέλος τοῦ μεσαιῶνος καὶ τὴν παλαιότεραν Τουρκοκρατίαν μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος. Ἰω. Θ. Κακριδῆς, Ὁ Θουκυδίδης καὶ ἡ Μακεδονία. Ν. Βλάχος, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ σερβοβουλγαρικὴ καὶ ἑλληνοβουλγαρικὴ συνθήκη συμμαχίας τοῦ ἔτους 1912. Ἀντ. Κεραμόπουλος, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἡ ἀρχαία ἱστορία τῶν Ἑβραίων, ἡ Αἴγυπτος καὶ οἱ Βλάχοι. Ἀντ. Καρῆς, Νομάρχης Φλωρίνης, Ἡ Μακεδονία καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς Στίλπ. Η. Κυριακίδης, Πολιτικὰ διδάγματα ἐκ τῶν Πολιτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους. Σ. Β. Κουργιάς, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Ἡ ὑπὸ τοὺς Μακεδόνας ἔνωσις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ ὁ καταστατικὸς αὐτῆς χάριτος. Ἐπίσης τὴν 21 Ἰανουαρίου ὁμίλησεν ἑλληνιστὶ ὁ καθηγητὴς τῆς νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης καὶ γνωστὸς μουσικολόγος κ. *Samuel Band - Bony* με θέμα: Ἡ μουσικὴ τοῦ κλέφτικου τραγουδιοῦ.

Παραλλήλως συνεχίσθη ἡ ἐκδοτικὴ δρασις τῆς Ἑταιρείας. Κατὰ τὸ τρεχόν ἔτος ἐξεδόθησαν τ' ἀκόλουθα: 1) Εἰς τὴν Σειρᾶν τῆς «Μακεδονικῆς Βιβλιοθήκης», ἀρ. 13, *I. Κ. Βασδραβέλλη*, Ἱστορικὰ ἀρχεῖα Μακεδονίας. Α'. Ἀρχεῖον Θεσσαλονίκης 1695 - 1912. Σελ. κβ' + 576, ἀρ. 14, *Κ. Α. Ρομαίος*, Ὁ Μακεδονικὸς τόφος τῆς Βεργίνας. 4ον Σελ. 58 β) Εἰς τὴν Σειρᾶν τῆς «Μακεδονικῆς Λαϊκῆς Βιβλιοθήκης» ἐξετεπώθησαν ἐκ τῶν γενομένων εἰς τὸ μέγιστον τῆς Ἑταιρείας διαλέξεων: ἀρ. 3, *Ν. Π. Ἀνδριώτη*, Ἡ γλῶσσα καὶ ἡ ἑλληνικότης τῶν ἀρχαίων Μακεδάνων, ἀρ. 1, *Κ. Ἀμάντων*, Ὁ μακεδονικὸς Ἑλληνισμὸς κατὰ τὸ τέλος τοῦ μεσαιῶνος καὶ τὴν παλαιότεραν Τουρκοκρατίαν μέχρι τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, ἀρ. 5, *Στίλπωνος Η. Κυριακίδου*, Ἐπίκαιρα διδάγματα ἐκ τῶν Πολιτικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους. Προσεχῶς δὲ ἐκδίδεται καὶ ὁ 2ος τόμος ἐξ 700 καὶ πλέον σελίδων τοῦ ἐτέρου περιοδικοῦ δημοσιεύματος τῆς Ἑταιρείας, τῶν «Μακεδονικῶν», ὁ πρῶτος τόμος τῶν ὁποίων εἶχεν ἐκδοθῆ τὸ 1940.

Παράρτημα τῆς Ἑταιρείας ἰδρύθησαν ἐν Βεροίῳ, ἐν Λαγκαδᾷ, ἀνασυστήθη δὲ καὶ τὸ πρῶτον πολέμου ἰδρυθὲν παράρτημα τῆς Καστορίας. Ἡ ἀνασύστασις τοῦ παραρτήματος τούτου συνεδιήθη με ἐκδρομὴν τῶν μελῶν τοῦ Α. Σ. εἰς Καστορίαν καὶ μετὰ γενομένην ἐκεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καστορίας, τοῦ Νομάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου συγγεντρώσαν, καθ' ἣν ὁμίλησαν ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Ἀλέξ. Ν. Λέτσας περὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἔργου τῆς Ἑταιρείας, καὶ οἱ κ. κ. *I. Κ. Βασδραβέλλης*, Γαμίας τῆς Ἑταιρείας, καὶ *Α. Ν. Πολίτης*, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἀθανασίου Χρισταπόλου.

Ἑταιρεία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν.— Εἰς τὸ Πράκλειον τῆς Κρήτης συνεστήθη Ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπωνυμίαν, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι «ἡ ἐν γένει προαγωγή τῶν κρητικῶν ἱστορικῶν καὶ λαογραφικῶν σπουδῶν ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων καὶ ἐντεθῆναι». Τοὺς σκοποὺς αὐτῆς προτίθεται νὰ ἐπιτελέσῃ ἡ Ε.Κ.Ι.Μ. διὰ τῆς συγγεντρώσεως ἀντικειμένων ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς σημασίας, διὰ τῆς περιουλλογῆς τῶν ἔργων τῆς κρητικῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ τῆς προστασίας τῶν κειμηλίων καὶ τῶν μνημείων τῆς βυζαντινῆς καὶ ἐνετικῆς περιόδου, διὰ τῆς συγκροτήσεως μουσειακῆς συλλογῆς, διὰ τῆς ἐνιασχύσεως τῶν περὶ τὰς κρητικὰς σπουδὰς ἀσχολουμένων, παροχῆς ὑποτρο-

φῶν, παντοίων δημοσιευμάτων, διαλέξεων κ.ο.κ. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας συνεκοιτήθη ὡς ἀκολούθως: Πρόεδρος *Μενέλαος Παρολαμῆς*. Ἀντιπρόεδρος *Νικόλαος Πλάτων*, Γραμματεὺς *Α. Ρ. Καλοκαιρινός*, Ταμίας *Α. Χατζηθάκης*, Σύμβουλοι *Κ. Καλοκέρης*, *Κ. Λαοσηθιωτάκης* καὶ *Ι. Ρασιδάκης*. Τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθέντα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνχόμεθα κἀθε προκοπὴν, ἐκτίθενται εἰς *Κρητικὰ Χρονικά* 5 (1952) 434 - 438.

Βιβλιογραφία.— Τὰ «Ἑλληνικά», ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των ὅπως κατατοπίσουν τὸ ἐπιστημονικὸν κοινὸν ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον βιβλιογραφικῶς, θ' ἀρχίσουν δημοσιεύοντα ἀπὸ τοῦ προσεχῶς τεύχους ουστηματικὴν βιβλιογραφίαν διὰ τοὺς ἐπὶ μέρους φιλολογικοὺς καὶ ἱστορικοὺς κλάδους. Αἱ βιβλιογραφικαὶ ἀναγραφαὶ θὰ συνοδεύωνται καὶ ἀπὸ συντόμους κριτικὰς παρατηρήσεις. Εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος (τὸ 2^{ον} τοῦ παρόντος τόμου) θὰ δημοσιευθῇ ἡ Βιβλιογραφία τῆς νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας διὰ τὰ ἔτη 1950 καὶ 1951, καταρτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Λίνου Πολίτη, καὶ ἡ Βιβλιογραφία τῆς ἀρχαίας φιλολογίας, ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας διὰ τὸ 1951 ὑπὸ τοῦ κ. Μαν. Α. Ἀνδρονίκου, Ἐπιμελητοῦ ἀρχαιοτήτων. Προσεχῶς ἡ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωσις θὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὴν λαογραφίαν, τὴν μεσαιωνικὴν ἑλληνικὴν φιλολογίαν, τὴν νέαν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, τὴν γλωσσολογίαν κ. ἄ. Αἱ βιβλιογραφικαὶ ἀναγραφαὶ διὰ μὲν τὴν νέαν ἑλληνικὴν φιλολογίαν, τὴν λαογραφίαν, τὴν νέαν ἑλληνικὴν ἱστορίαν κ.ο.κ. θὰ τείνουσι νὰ εἶναι πλήρεις, περιλαμβάνουσαι καὶ τὰ ἐν τῇ ἠλλοδαπῇ σχετικὰ πρὸς τὸ θέμα δημοσιεύματα, διὰ δε τοὺς κλάδους, διὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχουσι διεθνῆ βιβλιογραφικὰ ὄργανα (ἀρχαία ἑλληνικὴ, μεσαιωνικὴ φιλολογία κτλ.), θὰ προσπαθοῦσι νὰ ἐξαντλοῦσι τὰ ἐν Ἑλλάδι δημοσιεύματα. Ἡ διεύθυνσις τῶν «Ἑλληνικῶν» παρακαλεῖ τοὺς συγγραφεῖς καὶ ἐκδότας, ἰδίως δυσσευρέτων φυλλαδίων καὶ περιοδικῶν τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπως διευκολύνουσι τὸ ἔργον τῆς βιβλιογραφίσεως ἀποστέλλοντες ἐν ἀντίτυπον εἰς τὸ περιοδικόν. Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι διὰ τὴν νέαν ἑλληνικὴν φιλολογίαν εἰς τὴν βιβλιογραφίαν θὰ συμπεριλαμβάνονται μόνον αἱ φιλολογικαὶ μελέται, οὐχὶ δὲ τὰ λογοτεχνικὰ κείμενα.

Σύμμεικτα.— Τὸν Νοέμβριον π.ἔ. ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἐώρτισε τὴν 25ετηρίδα τῆς τακτικῆς καθηγεσίας τοῦ κ. *Σιλβανου Π. Κυριακίδου*. Περὶ τοῦ ἔργου τοῦ τιμωμένου καθηγητοῦ ὁμίλησαν ὁ κοσμητὴρ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς κ. *Στυλιανὸς Κατωμένος*, ὁ καθηγητὴς κ. *Ἰω. Θ. Κακριδῆς*, καὶ δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ κ. *Ἄνδρ. Πολυμένης*, καθηγητὴς, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε μαθητὴς του κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς καθηγεσίας του, καὶ ἡ δ. *Ἐλένη Σγουροῦ*, ἐκ τῶν πτυχιούχων τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐν κατακλείδι ὁμίλησεν ὁ κ. *Στ. Π. Κυριακίδης*. Ἐν τέλει ὁ παριστάμενος γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑταιρείας *Μακεδονικῶν Σπουδῶν* κ. *Ἀλ. Λέτσας* ἐνήγγειλεν ὅτι αὕτη πρὸς τιμὴν τοῦ προέδρου αὐτῆς ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκδόσῃ ἴδιον τιμητικὸν τόμον, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκδοθῇ ὡς παράρτημα τῶν «Ἑλληνικῶν».

— Ἄπο ἄλλοι τιμητικοὶ τόμοι ἀγγέλλονται: εἰς πρὸς τιμὴν τοῦ κ. *Ἄντ. Κεραμοπούλλου*, ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ ἕτερος εἰς μνήμην τοῦ προώρου ἐκλιπόντος *Γεωργίου Π. Οἰζονόμου*.

— Ὁ κ. *Ἀπόστολος Βακαλόπουλος*, ἰεὺς ὑφηγητὴς τῆς νέας ἑλληνικῆς ἱστορίας, διωρίσθη ἔκτακτος καθηγητὴς παρὰ τῇ αὐτῇ ἑδρᾷ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

